

Λύσεις Ολυμπιάδας Β' Λυκείου 2012

ΜΕΡΟΣ Α (20 μονάδες)

Ερώτηση 1 (2 μονάδες)

Το H_2 (1 μονάδα)
διότι έχει το μικρότερο Mr επομένως τα περισσότερα mol ή (1 μονάδα)
 $V = \alpha \times 22,4 / M_r$ $V_{(H_2)} = 11,2\alpha \dots$

Ερώτηση 2 (4 μονάδες)

$^{-3}NH_3$, $^{+5}HNO_3$

ii. $^{-2}H_2S$, $^{+6}H_2SO_4$ (4x0,5 μονάδες)

Ως οξειδωτικά θα δράσουν το HNO_3 και το H_2SO_4 στα (2x0,5 μονάδες)
οποία το N και το S βρίσκονται στην πιο οξειδωμένη τους (1 μονάδα)
κατάσταση

Ερώτηση 3 (3 μονάδες)

- A. Cl_2 και Cl_2 Δυνάμεις διασποράς (London)
 HCl και HCl Διπόλου- διπόλου
 NH_3 και H_2O Δεσμοί υδρογόνου
 HF και H_2O Δεσμοί υδρογόνου (4x0,5 μονάδες)
- B. διότι μεταξύ των μορίων της αμμωνίας αναπτύσσονται δεσμοί υδρογόνου
που είναι ισχυρότεροι από τους δεσμούς διπόλου-διπόλου (1 μονάδα)
που αναπτύσσονται μεταξύ των μορίων της φωσφίνης.

Ερώτηση 4 (3 μονάδες)

$K = [NH_3]^2 / [N_2][H_2]^3 = [0,48]^2 / [0,6] \cdot [0,76]^3 = 0,87$ (1 μονάδα)
Μικρότερη από τη $K_c = 1,2$ (0,5 μονάδα)
Μετατοπίζεται η αντίδραση δεξιά (0,5 μονάδα)
Αυξάνεται η $[NH_3]$ και μειώνονται οι $[N_2]$ και $[H_2]$ (1 μονάδα)

Ερώτηση 5 (2 μονάδες)

Λάθος (1 μονάδα)
Δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από 7 το όξινο δ/μα (1 μονάδα)

Ερώτηση 6 (2 μονάδες)

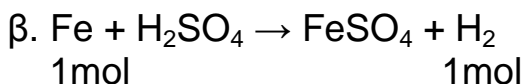
α) με την αύξηση της θερμοκρασίας, (1 μονάδα)
μειώνεται η διαλυτότητα του οξυγόνου στο νερό

β) μειώνεται η διαλυτότητα του οξυγόνου στο νερό (1 μονάδα)
μειώνεται η ποσότητα του στο νερό
έτσι δεν επιβιώνει

Ερώτηση 7 (4 μονάδες)

α. πλησιάζουμε αναμμένο κερι στο στόμιο του σωλήνα (1 μονάδα)
που περιέχει αέριο H_2 (A) και
παρατηρείται χαρακτηριστικός ήχος

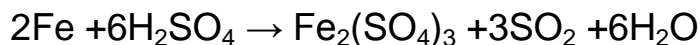
σε διηθητικό χαρτί βάζουμε διάλυμα $KMnO_4/H_2SO_4$ (1 μονάδα)
και το τοποθετούμε πάνω στο στόμιο του σωλήνα
που περιέχει αέριο SO_2 (B)
παρατηρείται αποχρωματισμός του ιώδους $KMnO_4$

1 mol 22,4L H_2
 $x=0,2mol$ 4,48L (0,5 μονάδα)

1 mol 56g Fe
0,2mol $x=11,2g$ (0,5 μονάδα)

$$11,2 \times 2 = 22,4g \text{ Fe} \quad \text{ή} \quad 0,4mol \text{ Fe}$$

2mol Fe 3mol SO_2
0,4mol $x=0,6mol$ (0,5 μονάδα)

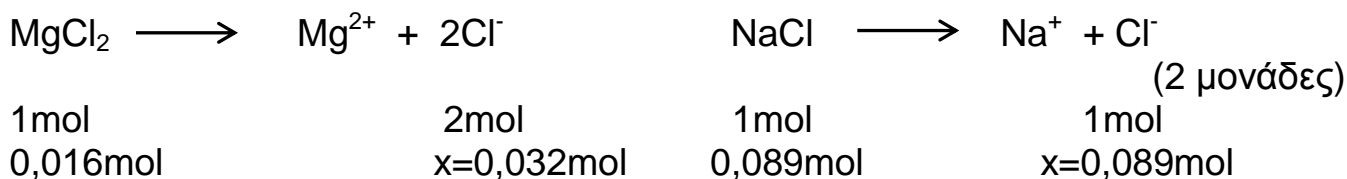
1 mol 22,4L
0,6mol $x=13,44L \text{ SO}_2$ (0,5 μονάδα)

ΜΕΡΟΣ Β (45 μονάδες)

Ερώτηση 8 (8 μονάδες)

NaCl : 100g 70g MgCl₂ : 100g 20,5g (2 μονάδες)
7,5g x=5,25g 7,5g x=1,5375g

1mol NaCl 58,5g 1mol MgCl₂ 95g (2 μονάδες)
x=0,089mol 5,25g x=0,016mol 1,5375g

Στα 500ml διαλύματος 0,032+0,089=0,121mol (2 μονάδες)
Στα 1000mL x=0,242M

Ερώτηση 9 (6 μονάδες)

i. NaOH $\xrightarrow{\text{H}_2\text{O}}$ Na⁺ + OH⁻
0,1 mol 0,1 mol
[OH⁻]=0,1mol/L , pOH=1 άρα pH=14-1=13 (2 μονάδες)

ii. HCl + NaOH $\longrightarrow$ NaCl + H₂O
0,1 mol 0,1 mol
HCl 0,1 mol περισσεύουν /1L , pH=1 (2 μονάδες)

iii. CH₃COOH + NaOH $\longrightarrow$ CH₃COONa + H₂O
0,1 mol 0,1 mol 0,1 mol
CH₃COOH 0,1M /CH₃COONa 0,1M , [H⁺]=K_{οξ}·C_{οξ}/C_{αλ}
pH=pK_{CH₃COOH}=4,74 (2 μονάδες)

Ερώτηση 10 (8 μονάδες)

α) Στερεό διότι η διαλυτότητα του αυξάνεται με τη θερμοκρασία. (1μονάδα)

β) Στα 125g 10g (1μονάδα)
Στα 100g X= 10.100/125=8g
Το Δ₁ είναι κορεσμένο (1 μονάδα)
Το Δ₂ είναι ακόρεστο διότι το κορεσμένο περιέχει 12g στους 30⁰ C (1μονάδα)

Στα 50g 10g
Στα 100g X= 10.100/50=20g (1 μονάδα)
Το Δ₃ είναι υπέρκορο διότι το κορεσμένο περιέχει 18g στους 40⁰ C (1μονάδα)

γ) Στους 10⁰ C στα 100g νερού στο κορεσμένο 6g ουσίας
στα 125g X= 6x125/100=7,5g
θα καταβυθιστούν 10-7,5=2,5g (2μονάδες)

Ερώτηση 11 (10 μονάδες)

A. HA : ισχυρό οξύ (4x1 μονάδες)
HB : ασθενές οξύ
HΓ : ισχυρό οξύ

ΗΔ : δεν μπορούμε να διαπιστώσουμε

B.

(6x1 μονάδες)

A: HNO_3

B: $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$

Γ: HCl

Δ: H_2

E: Fe

Z: PbCO_3

Ερώτηση 12 (13 μονάδες)

α) Χ: χαλκός

(3x1 μονάδες)

Ψ: ψευδάργυρος

Z: σίδηρος

β) γαλάζιο ίζημα: $\text{Cu}(\text{OH})_2$

(5x2 μονάδες)

μπλε διάλυμα: $[\text{Cu}(\text{NH}_3)_4]^{2+}$

άσπρο ίζημα: $\text{Zn}(\text{OH})_2$

άχρωμο διάλυμα: Na_2ZnO_2

καφεκόκκινο ίζημα: $\text{Fe}(\text{OH})_3$

ΜΕΡΟΣ Γ (35 μονάδες)

Ερώτηση 13 (8 μονάδες)

A. HNO_3 10 mol 1L
 $x_1=100\text{mol}$ 10L

(1 μονάδα)

3mol NO_2 2 mol HNO_3
 $x_2=150\text{mol}$ 100mol

(1 μονάδα)

2mol NO 2 mol NO_2
 $x_3=150\text{mol}$ 150mol

(1 μονάδα)

2mol NH_3 2 mol NO
 $x_4=150\text{mol}$ 150mol

(1 μονάδα)

1mol NH_3 22,4L
150mol $x_5=3360\text{L}$

(1 μονάδα)

B. HNO_3 2 mol 1000mL (0,5 μονάδα)
 $\psi_1=1\text{mol}$ 500mL

$M_r \text{HNO}_3 = 63$ (0,5 μονάδα)

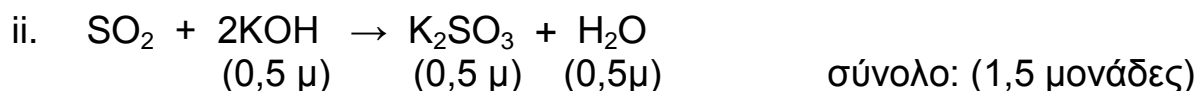
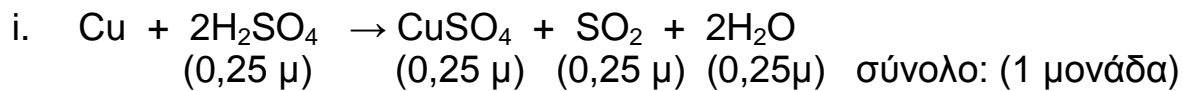
1 mol 63g HNO_3 (0,5 μονάδα)

$\rho = m/V$, $V=100/1,4= 71,43\text{mL}$ (0,5 μονάδα)

45g 71,43mL HNO_3 (1 μονάδα)
 63g $\psi_2=100\text{mL}$

Ερώτηση 14 (13 μονάδες)

α)

β)

1,2mol KOH 1000mL (0,5 μονάδα)
 $x_1=0,6\text{mol}$ 500mL

1mol SO_2 2mol KOH (1 μονάδα)
 $x_2=0,3\text{mol}$ 0,6mol

$0,3\text{mol} \cdot 2 = 0,6\text{mol } \text{SO}_2$ (1 μονάδα)

1mol Cu 1mol SO_2
 0,6mol 0,6mol (1 μονάδα)

1mol 63,5g
 0,6mol $x_3=\underline{38,1\text{g Cu}}$ (1 μονάδα)

γ)

i. $2\text{mol } \text{SO}_2$ 1mol O_2 2mol SO_3
 αρχικά: 0,3mol 0,3mol - (0,5 μονάδα)
 αντιδρ/προϊόν: 0,15mol 0,075mol 0,15mol (0,5 μονάδα)
 ισορροπία: 0,15mol 0,225mol 0,15mol (0,5 μονάδα)

ή	0,3mol	0,3mol	-	
	-2x	-x	+2x	
	0,3-2x	0,3-x	+2x	x=0,075

0,15mol SO ₂ /4,5L	(0,5 μονάδα)
0,225mol O ₂ /4,5L	(0,5 μονάδα)
0,15mol SO ₃ /4,5L	(0,5 μονάδα)

- ii. $K_c = \frac{[SO_3]^2}{[SO_2]^2[O_2]}$ (0,5 μονάδα)
 $(0,15/4,5)^2 / ((0,15/4,5)^2 (0,225/4,5)) = 20$ (1 μονάδα)
- iii. α= πρακτικό [SO₃]/θεωρητικό[SO₃]=0,15mol/0,3mol (1 μονάδα)
α=0,5 ή 50% (0,5 μονάδα)

Ερώτηση 15 (14 μονάδες)

α) H₂SO₄ (2x1μονάδες)
NaOH

β) Με τη προσθήκη H₂SO₄ : (7x0,5 μονάδες)

αφρισμός, περιέχεται Na₂CO₃

άσπρο ίζημα, περιέχεται Pb(NO₃)₂ ή Ba(NO₃)₂

με προσθήκη (σε νέα δείγματα) σταγόνες NaOH σχηματίζεται **άσπρο ίζημα**

το οποίο με περίσσεια **διαλύεται**, περιέχεται Pb(NO₃)₂

καμία παρατήρηση, περιέχεται Ba(NO₃)₂

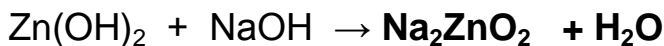
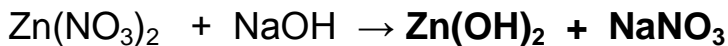
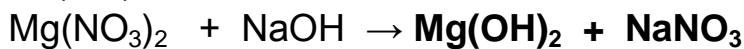
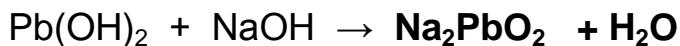
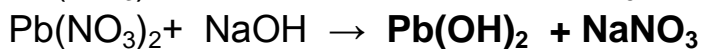
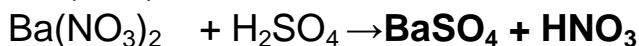
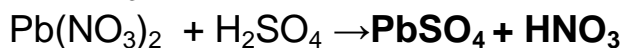
Με τη προσθήκη (σε νέα δείγματα) σταγόνες NaOH :

άσπρο ίζημα, περιέχεται Mg(NO₃)₂ ή Zn(NO₃)₂

με προσθήκη περίσσεια NaOH **το ίζημα διαλύεται**, περιέχεται Zn(NO₃)₂

παραμένει το **άσπρο ίζημα**, περιέχεται Mg(NO₃)₂

γ) Na₂CO₃ + H₂SO₄ → **Na₂SO₄ + CO₂ + H₂O** (17x0,5 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ